

# ♦ PRAVDA ♦ počinje sa ♦ ISTINOM



Obrazac za  
dokumentovanje i  
izveštavanje o mučenju,  
korišćenoj opremi i  
nastalim povredama  
tokom protesta i pritvora



International Rehabilitation  
Council for Torture Victims

**ifeg** independent  
forensic  
expert group

**Berkeley** Public  
Health



Omega Research Foundation



# 0 OPŠTI PODACI

## Uputstvo

— Ovaj obrazac je namenjen svim žrtvama i svedocima mučenja i drugih povreda ljudskih prava tokom protesta, hapšenja i zadržavanja.

— Svrha ovog obrasca je da vam pomogne da dokumentujete i prijavite svoje iskustvo, kao i sve dokaze o telesnim povredama, uključujući policijsku ali i opremu svih drugih organa obezbeđenja koja je korišćena radi nanošenja povreda.

— Ukoliko želite da podnesete pravnu prijavu, ovaj obrazac vam može pomoći u dokumentovanju vašeg iskustva i povreda. Ipak, preporučuje se da, pored popunjavanja ovog obrasca, obavite razgovor sa pravnim zastupnikom.



Imate mogućnost da obrazac popunite pod svojim imenom ili da ga popunite anonimno. Ukoliko odlučite da popunite Odeljak za lične podatke (Opšti podaci - Odeljak 0), treba da budete svesni mogućih pravnih posledica takve odluke. Ukoliko niste sigurni koje su moguće pravne posledice otkrivanja svog identiteta, preporučuje se da potražite pravni savet.

### 1. Lični podaci

(Popunjavanje nije obavezno ukoliko želite da ostanete anonimni)

1. Ime: \_\_\_\_\_

2. Datum rođenja (dd/mm/gggg) : \_\_\_\_/\_\_\_\_/\_\_\_\_

3. Kontakt podaci:

e-mail \_\_\_\_\_ telefon \_\_\_\_\_

### 2. Osnovni podaci

1. Datum (dd/mm/gggg) : \_\_\_\_/\_\_\_\_/\_\_\_\_

2. Pol : ☐ Muški ☐ Ženski ☐ Intersex ☐ Ne želim da se izjasnim

3. Da li se identifikujete kao LGBTI+ ? ☐ Da ☐ Ne ☐ Ne želim da se izjasnim

4. Zanimanje : \_\_\_\_\_

### 3. Prijavljujem povredu ljudskih prava kao:

☐ Žrtva ☐ Svedok/inja

### 4. Mesto gde je došlo do incidenta

(Označite sve primenljive opcije )

☐ Mesto protesta (popuniti Odeljak 1)

☐ Mesto pritvaranja (policijsko vozilo, stanica, pritvor, zatvor) (popuniti Odeljak 2)

### 5. Da li ste bili POVREĐENI tokom događaja?

☐ Da ☐ Ne (Ukoliko ste odgovorili sa „da“, popuniti Odeljak 4)

# 1 MESTO PROTESTA

**1. Molimo vas da  
detaljno opišete  
ŠTA vam se dogodilo  
– kada, gde, šta,  
kako i od strane  
koga (nastavak)**

**UPUTSTVA:**

**Molimo vas budite detaljni i opišite povrede ljudskih prava koje ste pretrpeli ili kojima ste svedočili. Što više detalja navedete, uključujući vreme, datum, mesto na kojem ste se nalazili i šta se u tom trenutku dešavalo.**

**Ukoliko ste bili povređeni, molimo vas da opišete šta se dešavalo u trenutku povređivanja i u kakvom ste položaju bili kada je do povrede došlo. Da li ste potražili pomoć? Da li ste dobili medicinski tretman nakon toga?**

**Ukoliko ste bili izloženi suzavcu, molimo vas da opišete šta se u tom trenutku dešavalo.**

*Da li ste potražili pomoć? Da li ste dobili tretman nakon toga (npr. dekontaminaciju ili terapiju za ublažavanje simptoma)?*

**Ukoliko vam je lakše,** možete ispričati svoje iskustvo osobi od poverenja i zamoliti je da ona zapiše vaše svedočenje umesto vas.

**KADA**

Datum (dd/mm/yyyy): \_\_\_\_/\_\_\_\_/\_\_\_\_ Vreme (format 00:00-23:59): \_\_\_\_:\_\_\_\_

**GDE**

Grad \_\_\_\_\_ Opština/naselje \_\_\_\_\_

Ulica i najbliža raskrnica \_\_\_\_\_

**ŠTA**

**a. Šta se dešavalo u tom trenutku?** (molimo opišite opšti kontekst i tok protesta u trenutku kada ste povređeni)

b. Šta se vama dogodilo? (molimo opišite na koji način ste bili zlostavljani i/ili povređeni)

**1. Molimo vas da  
detaljno opišete  
ŠTA vam se dogodilo  
– kada, gde, šta,  
kako i od strane  
koga (nastavak)**

**UPUTSTVA:**

**Molimo vas budite detaljni i opišite povrede ljudskih prava koje ste pretrpeli ili kojima ste svedočili. Što više detalja navedete, uključujući vreme, datum, mesto na kojem ste se nalazili i šta se u tom trenutku dešavalo.**

**Ukoliko ste bili povređeni, molimo vas da opišete šta se dešavalo u trenutku povređivanja i u kakvom ste položaju bili kada je do povrede došlo. Da li ste potražili pomoć? Da li ste dobili medicinski tretman nakon toga?**

■ **Ukoliko ste bili izloženi suzavcu, molimo vas da opišete šta se u tom trenutku dešavalo.**

*Da li ste potražili pomoć? Da li ste dobili tretman nakon toga (npr. dekontaminaciju ili terapiju za ublažavanje simptoma)?*

**Ukoliko vam je lakše, možete ispričati svoje iskustvo osobi od poverenja i zamoliti je da ona zapiše vaše svedočenje umesto vas.**

**b. Šta se vama dogodilo?** (*nastavak*)

[illegible]

Cochez toutes les options qui s'appliquent

- ☐ Premlaćivanje    ☐ Udarci u glavu    ☐ Gnječenje/zgnječen
- ☐ Prisilno ležanje na zemlji    ☐ Vučenje po zemlji
- ☐ Prisiljivanje na bolni fizički položaj (*npr. dugotrajno čučanje ili klečanje*)
- ☐ Stavljanje lisica    ☐ Upotreba pasa    ☐ Vodeni topovi
- ☐ Izloženost hemijskim sredstvima (*npr. suzavac ili biber sprej*)
- ☐ Izloženost elektro šokovima
- ☐ Izloženost gumenim mecima, pirotehničkim sredstvima
- ☐ Izloženost bojevoj municiji    ☐ Pretnje    ☐ Ponižavanja
- ☐ Ubijanje različitim predmetima

☐ Drugo (navesti) : \_\_\_\_\_

**KO JE TO UČINIO? :** *(Molimo vas navedite ukoliko znate)*

*Označite sve što se odnosi na vas*

☐ Police ☐ Vojska ☐ Pripadnici obezbeđenja ☐ Pripadnici u civilu ☐ Ne znam  
☐ Drugo (navesti) : \_\_\_\_\_

## 2 MESTO PRITVARANJA/LIŠENJA SLOBODE

**1. Molimo navedite mesto(a) pritvaranja:**

**UPUTSTVO:**

**■ Ukoliko ste bili pritvoreni na više različitih mesta, molimo navedite detalje za svako mesto pritvaranja.**

■ To može uključivati policijsko vozilo, stanicu, pritvor, zatvor ili bilo koje mesto zadržavanja.

2. Molimo vas da  
detaljno opišete ŠTA  
vam se dogodilo  
Kada, gde,  
Šta, kako i od  
koga?

**UPUTSTVA:**

**— Molimo vas budite detaljni i opišite povrede ljudskih prava koje ste pretrpeli ili kojima ste svedočili. Što više detalja navedete, uključujući vreme, datum, mesto na kojem ste se nalazili i šta se u tom trenutku dešavalo..**

**Ukoliko ste bili povređeni, molimo vas da opišete šta se dešavalo u trenutku povređivanja i u kakvom ste položaju bili kada je do povrede došlo. Da li ste potražili pomoć? Da li ste dobili medicinski tretman nakon toga?**

**Ukoliko ste bili izloženi suzavcu, molimo vas da opišete šta se u tom trenutku dešavalo.**

*Da li ste potražili pomoć? Da li ste dobili tretman nakon toga (npr. dekontaminaciju ili terapiju za ublažavanje simptoma)?*

**Ukoliko vam je lakše,**  
*možete ispričati svoje  
iskustvo osobi od poverenja i  
zamoliti je da ona zapiše vaše  
svedočenje umesto vas.*

## KAD/GDE — PRVO MESTO ZATVARANJA

**od** Date (dd/mm/yyyy) : \_\_\_\_/\_\_\_\_/\_\_\_\_ Vreme (format 00:00-23:59) : \_\_\_\_:

**do**    Date (dd/mm/yyyy) : \_\_\_\_/\_\_\_\_/\_\_\_\_    Vreme (format 00:00-23:59) : \_\_\_\_:

**Grad** \_\_\_\_\_ **Mesto ili naziv ustanove** \_\_\_\_\_

### KAD/GDE — DRUGO MESTO ZATVARANJA

**od** Datum (dd/mm/gggg) : \_\_\_\_/\_\_\_\_/\_\_\_\_ Vreme (format 00:00-23:59) : \_\_\_\_:

**do** Datum (dd/mm/gggg) : \_\_\_\_/\_\_\_\_/\_\_\_\_ Vreme (format 00:00-23:59) : \_\_\_\_:

**Grad** \_\_\_\_\_ **Mesto ili naziv ustanove** \_\_\_\_\_

## ŠTA

*se Vama dogodilo? (molimo opišite na koji način ste bili zlostavljani i/ili povređeni)*

[illegible]

## 2. (nastavak)

**ŠTA** (nastavak)

**Se Vama dogodilo?** (molimo opišite na koji način ste bili zlostavljani i/ili povređeni)

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins or other markings on the paper.

*Molimo označite sve što se odnosi na vaš slučaj*

☐ Premlačivanje ☐ Udarci u glavu ☐ Udarci po stopalima ☐ Vešanje ili suspenzija  
☐ Opekotine ☐ Izloženost elektro šokovima ☐ Gušenje ☐ Gnječenje/zgnječenje  
☐ Izolacija(samnica) ☐ Prisiljavanje na bolni fizički položaj (*npr. dugotrajno čučanje ili klečanje*)

☐ Izloženost hemijskim sredstvom

☐ Seksualno zlostavljanje (npr. prisiljivanje na golotinju)

☐ Fizičko sputavanje (vezivanje) ☐ Ubadanje različitim predmetima

☐ Uskraćivanje osnovnih potreba (npr. voda, toalet)

☐ Loši uslovi    ☐ Lišavanje sna

☐ Gledanje/slušanje zlostavljanja drugih

☐ Prisiljivanje na povređivanje drugih      ☐ Izloženost ekstremnim temperaturama

☐ Uskraćivanje medicinske pomoći    ☐ Pretnje    ☐ Ponižavanje

☐ Drugo (navesti): \_\_\_\_\_

**KO JE TO UČINIO :** (molimo navedite ukoliko znate)

*Označite sve što se odnosi na vas*

☐ Policija    ☐ Vojska    ☐ Pripadnici obezbeđenja    ☐ Pripadnici u civilu

☐ Ne znam      ☐ Drugo (*navesti*) : \_\_\_\_\_

[illegible]

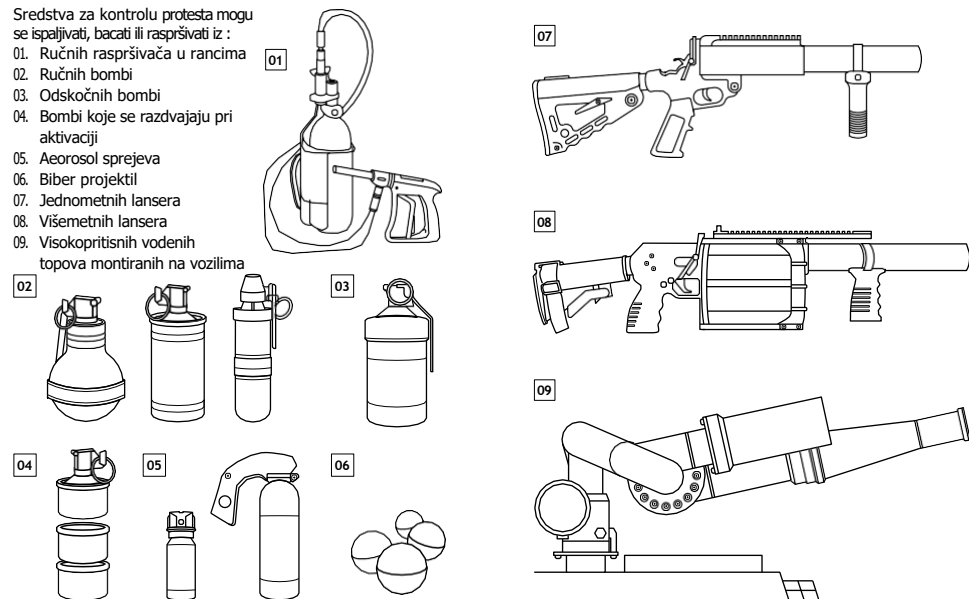
### 3. Identifikacija HEMIJSKIH SREDSTAVA

#### I. Mehanizmi raspršavanja (za hemijska sredstva) :

(Molimo označite sve što se odnosi na vaš slučaj)

Sredstva za kontrolu protesta mogu se ispaljivati, bacati ili raspršivati iz :

01. Ručnih raspršivača u rancima
02. Ručnih bombi
03. Odskočnih bombi
04. Bombi koje se razdvajaju pri aktivaciji
05. Aerosol sprejeva
06. Biber projektil
07. Jednometnih lansera
08. Višemetnih lansera
09. Visokopritisnih vodenih topova montiranih na vozilima



Zasluge : Prof. Anna Feigenbaum, Omega Research Foundation et Minute Works

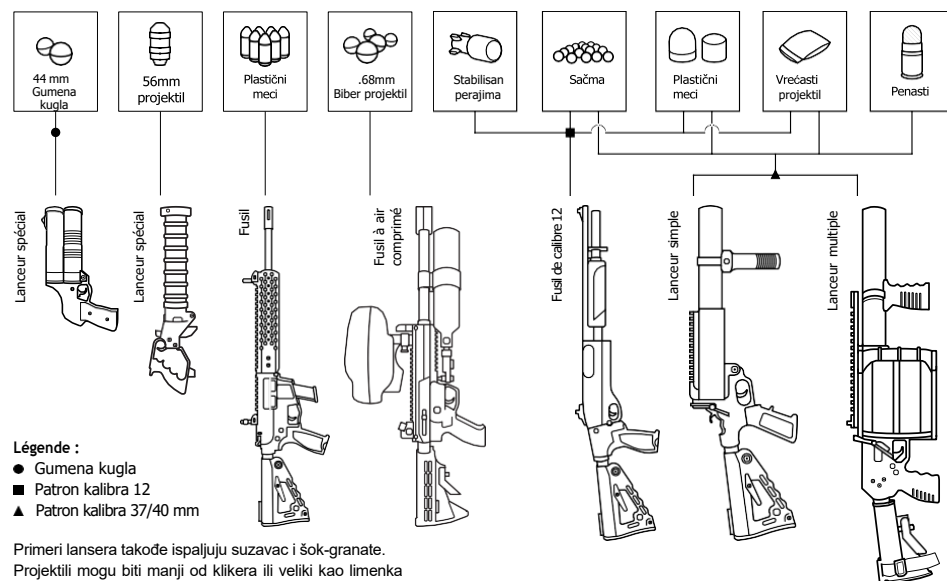
#### II. Medicinski efekti (hemijskih sredstava) :

(Molimo označite sve što se odnosi na vaš slučaj)

- ☐ Peckanje, pečenje ili suzenje očiju
- ☐ Upala i jak bol u očima, nosu ili ustima
- ☐ Drugo (navesti) : \_\_\_\_\_

### 4. Identifikacija PROJEKTILA

Molimo označite sve što se odnosi na vaš slučaj



Légende :

- Gumeni kugla
- Patron kalibra 12
- ▲ Patron kalibra 37/40 mm

Primeri lansera takođe ispaljuju suzavac i šok-granate. Projektili mogu biti manji od klikera ili veliki kao limenka soka. Neki se ispaljuju pojedinačno, dok se drugi ispaljuju u višestrukim rafalima iz patrona navedenih u legendi iznad.

Ilustracije nisu u razmeri.  
Nazivi se razlikuju u zavisnosti od proizvođača

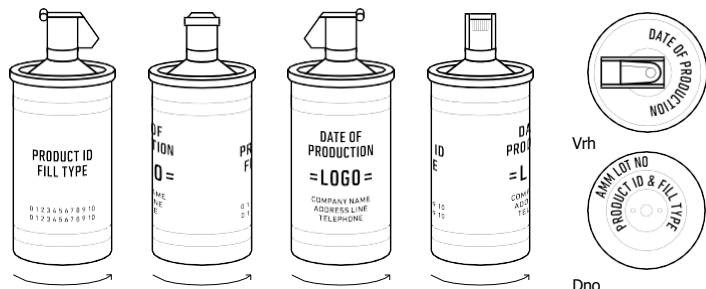
Zasluge : Prof. Anna Feigenbaum, Omega Research Foundation et Minute Works

### 5. Fotografije opreme?

- **Možete priložiti fotografiju/e.**
- **Ukoliko želite da fotografišete, evo nekoliko saveta:**
  - Obuhvatite i okolinu na fotografiji
  - Fotografirajte oružje na mestu gde ste ga pronašli
  - Pokušajte sa i bez blica
  - Koristite zum
  - Fotografirajte sve strane oružja, uključujući gornju i donju stranu
  - Fotografirajte sve strane oružja, uključujući vrh i dno.
  - Napravite jasne fotografije svih dostupnih detalja tako da sav tekst i oznake budu jasno vidljivi i u fokusu

#### FOTOGRAFIŠITE SVE DETALJE IZ SVIH UGLOVA

Fotografirajte sve strane oružja, uključujući gornju i donju stranu. Napravite jasne fotografije svih dostupnih detalja, vodeći računa da sav tekst i oznake budu jasno vidljivi i u fokusu.



Zasluge : Prof. Anna Feigenbaum, John Horne, Omega Research Foundation et Minute Works

Da li imate bilo kakve **FOTOGRAFIJE**? ☐ DA ☐ NE

Ako da, ko je napravio FOTOGRAFIJE?

☐ Fotografisao/la sam sam/a ☐ Fotografije je napravila druga osoba

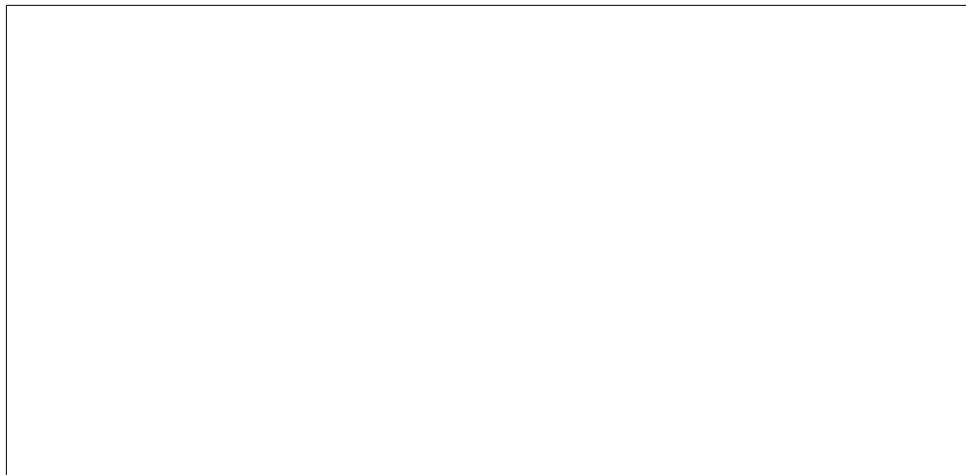
Molimo navedite dodatne detalje:

Kada

Datum (dd/mm/gggg) : \_\_\_\_/\_\_\_\_/\_\_\_\_ Vreme (format 00:00-23:59) : \_\_\_\_:\_\_\_\_

Da li su fotografije dostavljene? ☐ DA, navedite broj fotografija : \_\_\_\_ ☐ NE

Ako niste bili u mogućnosti da fotografišete korišćenu opremu, molimo vas da je nacrtate ispod:





# 4 POVREDE

## 1. Da li ste bili POVREĐENI tokom protesta ili pritvora?

☐ DA ☐ NE

*Ako je odgovor da, molimo odgovorite na sledeća pitanja:*

**a. Da li imate ili ste imali vidljive povrede?** ☐ DA ☐ NE

*(npr. modrice, posekotine, ogrebotine, otok)*

*Ako je odgovor da, molimo popunite sledeći odeljak (2.) o opisu vidljivih povreda.*

**b. Da li imate ili ste imali druge telesne bolove ili tegobe?** ☐ DA ☐ NE

*(npr. uganuće skočnog zgloba, istegnuće ručnog zgloba ili glavobolju)*

*Ako je odgovor da, molimo navedite :*

---

---

---

---

---

**c. Da li zbog povreda trenutno ne možete da obavljate neke aktivnosti?**

☐ DA ☐ NE

*(npr. uganuće skočnog zgloba, istegnuće ručnog zgloba ili glavobolju)*

*Ako je odgovor da, molimo navedete :*

---

---

---

---

---

**d. Da li neke od vaših medicinskih potreba nisu bile zadovoljene?** ☐ DA ☐ NE

*(npr. da vam nije bilo dozvoljeno da uzmete terapiju ili dobijete lečenje za povrede?)*

*Ako je odgovor da, molimo navedite :*

---

---

---

---

---

---

---

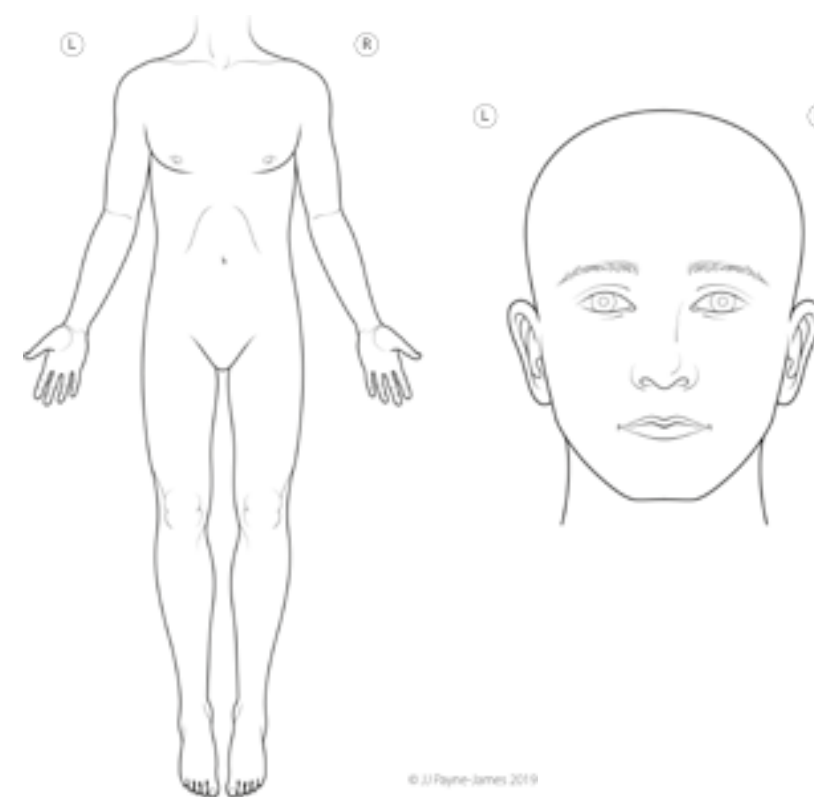
## 2. Evidentiranje vidljivih povreda

### UPUTSVO

— Koristite dijagrame tela kako biste označili delove tela na kojima ste imali i/ili na kojima i dalje imate vidljive povrede (npr. modrice, posekotine, iritirane oči, ogrebotine, otok i sl.).

— Na dijagramu označite veličinu i oblik povreda.

Molimo **označite dijagram** ispod i opišite povrede na **PREDNJOJ STRANI VAŠE GLAVE I/ILI TELA:**



\* Leva i desna strana prikazane su kao da gledate osobu ili se gledate u ogledalu

Pokušajte da što bolje **opišete svoje povrede**. Opišite njihov izgled, kao što je **boja, oblik, veličina i broj povreda:**

---

---

---

---

---

---

---

---

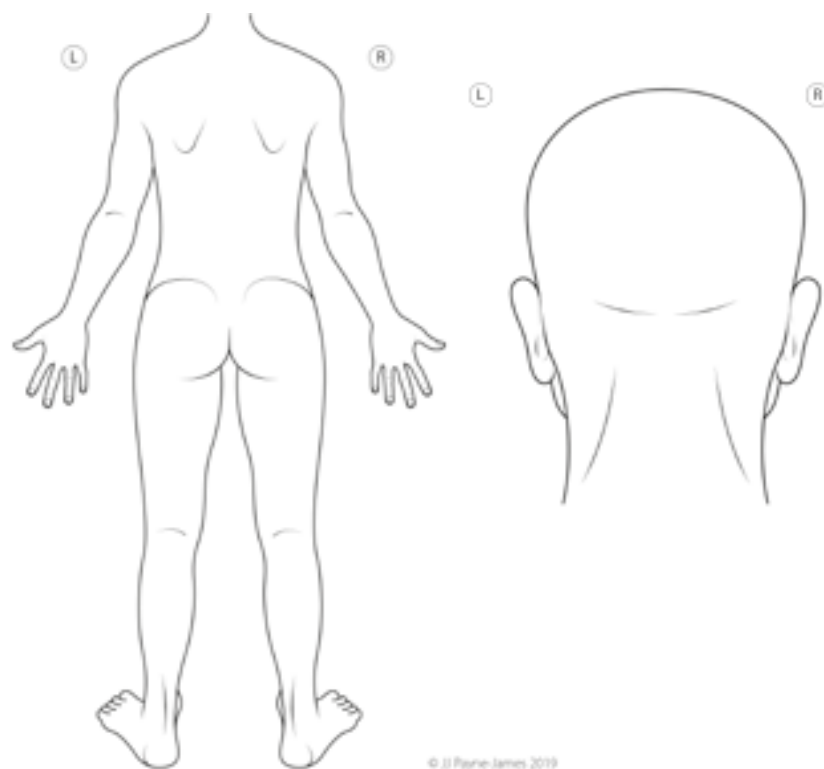
---

---



## 2. (nastavak)

Molimo **označite dijagram** označite dijagram **ZADNJOJ STRANI VAŠE GLAVE I/LI**  
**TELA:**



Pokušajte da što bolje **opišete svoje povrede**. Opišite njihov izgled, kao što je **boja, oblik, veličina i broj povreda**:

[illegible]

### 3. FOTOGRAFIJE povreda?

- **Možete priložiti / dostaviti fotografiju(e).**
- **Ukoliko želite da fotografirate, evo nekoliko saveta:**
  - *Napravite više fotografija svake povrede iz različitih uglova – što više fotografija, to bolje*
  - *Prvo, napravite fotografiju celog tela kako bi se video raspored povreda*
  - *Zatim, napravite fotografije sa srednje udaljenosti, kako bi se videla povreda i deo tela na kojem se nalazi*
  - *Na kraju, napravite fotografije iz blizine (krupni plan) svake povrede*
  - *Molimo fotografišite povredu sa lenjirom ili nekim uobičajenim predmetom (npr. novčićem ili olovkom) pored povrede, kako bi se mogla proceniti njena veličina*
  - *Zabeležite datum i vreme kada su fotografije napravljene*
  - *Ukoliko je moguće, fotografišite pri prirodnom osvetljenju*

Da li imate bilo kakve **FOTOGRAFIJE** vaših povreda? ☐ DA ☐ NE

**Ako da**, ko je napravio FOTOGRAFIJE vaših povreda?

☐ Fotografisao/la sam sam/a ☐ Fotografije je napravila druga osoba

*Molimo navedite dodatne detalje:*

**KADA**

Datum (dd/mm/yyyy) : \_\_\_\_/\_\_\_\_/\_\_\_\_ Vreme (format 00:00-23:59) : \_\_\_\_:\_\_\_\_

***Da li su fotografije dostavljene?***    ☐ **DA**, *navedite broj fotografija :* \_\_\_\_\_ ☐ **NE**

**Dodatne napomene:**

[illegible]



4. Pristup  
LEKARU/  
ZDRAVSTVENOJ  
POMOĆI:

Da li vas je pregledao lekar?☐ DA    ☐ NE

Ako je odgovor ne, da li ste nakon zlostavljanja koje ste opisali zatražili da vas pregleda lekar?

☐ DA, kome : \_\_\_\_\_ ☐ NE

Ako je odgovor da,

a. Kada:    ☐ Tokom protesta    ☐ Tokom pritvora, *molimo označite sve što se odnosi na vaš slučaj :*

☐ Po hapšenju    ☐ Nakon ispitivanja    ☐ Pre smeštaja u ćeliju

☐ Na sudu    ☐ Nakon puštanja    ☐ Nakon premeštanja u drugu ustanovu

☐ Drugo (navesti) : \_\_\_\_\_

b. Da li je pregled obavljen nakon zlostavljanja koje ste opisali?☐ DA    ☐ NE

c. Molimo vas da odgovorite i na sledeća pitanja:

1. Gde je pregled obavljen ? \_\_\_\_\_

2. Koliko vremena nakon zadržavanja je pregled obavljen ? \_\_\_\_\_

3. Koliko je pregled trajao ? \_\_\_\_\_

4. Da li ste vi zatražili pregled ili ga je zatražila neka druga osoba ?

☐ DA, ja sam    ☐ Neko drugi (*objasniti*) : \_\_\_\_\_

5. Da li ste dobrovoljno dali saglasnost za ovaj pregled ?

☐ DA    ☐ NE, *zašto* : \_\_\_\_\_

6. Da li je pregled obavljen u privatnosti ? (*bez prisustva drugih ili mogućnosti da drugi slušaju*)

☐ DA    ☐ NE, (*navesti*) : \_\_\_\_\_

7. Da li ste lekaru rekli na koji način ste bili zlostavljani ili povređeni ?

☐ DA    ☐ NE, *zašto* : \_\_\_\_\_

8. Tokom lekarskog pregleda bio/la sam :

☐ Potpuno svučen/a    ☐ Delimično svučen/a

☐ Potpuno obučen/a (*nije traženo da se skinem*)

9. Da li su tokom pregleda fotografisane vaše povrede ?    ☐ DA    ☐ NE

10. Da li ste imali mogućnost da pročitate lekarski izveštaj ?    ☐ DA    ☐ NE

11. Da li imate primerak lekarskog izveštaja ?    ☐ DA    ☐ NE

5. Upućivanje na  
FORENZIČKI PREGLED:

Da li ste upućeni na pregled kod specijaliste sudske medicine/forenzičkog lekara?

☐ DA    ☐ NE    Ako je odgovor da, gde :

Grad \_\_\_\_\_ Mesto ili naziv ustanove \_\_\_\_\_

